
Warszawa - biblioteka Załuskich, prace rzeźbiarskie

Ochrona Zabytków 16/2 (61), 71-73

1963

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

*Frombork — mury
obronne wzgórza ka-
tedralnego*

Prace konserwatorskie, prowadzone od kilku lat przy zespole obronnym wzgórza katedralnego, objęły wszystkie odcinki murów. Zakończono już w zasadzie konserwację odcinka zachodniego, łącznie z rekonstrukcją drewnianego ganku obronnego oraz odcinka południowego, ze znajdującą się w nim basztą. Trwają prace przy odcinku wschodnim, najważniejszym z uwagi na dobrze zachowane lico wraz z częścią blankowania.

L. K.

*Gdańsk — mury po-
łudniowe*

Generalne prace porządkowe, przeprowadzone z okazji Dni Gdańska w 1962 roku, doprowadziły do odsłonięcia panoramy Starego Miasta od strony południowej (wzdłuż trasy W—Z). Dzięki wyburzeniu niezabytkowej, zrujnowanej zabudowy można obecnie jednym spojrzeniem objąć cały ciąg zabudowy ul. Ogarnej i pozostałości zespołu murów obronnych od Baszty Narożnej do Baszty Kotwiczników. Odbudowa Stajni Południowej przy Baszcie Narożnej pozwoli na uporządkowanie tej części, a zarazem stworzy warunki dla ekspozycji autentycznych murów, zachowanych po koronę.

L. K.

*Gdańsk — zabytko-
wy szpital*

Budynek szpitalny przy dawnym kościele św. Ducha pochodzi z 1649 roku. Przebudowy XVIII-wieczne nie dokonały zmian w strukturze zabytku. Obecna odbudowa szpitala na cele mieszkalne — nawiązała do pierwotnej jego funkcji (początkowo był to dom starców). Przy pełnej rekonstrukcji bryły architektonicznej z wysokim ceramicznym dachem — nowym elementem są jedynie rzędy lukarn, wynikłe z potrzeby zagospodarowania poddasza. Odsłonięto — przy wykopach piwnicznych — stopę dawnego muru obronnego, który tędy pierwotnie przebiegał.

L. K.

*Rydzyzna — odbudo-
wa pałacu*

Ukończony został pierwszy etap odbudowy pałacu Sułkowskich w Rydzynie. Prace budowlano-montażowe prowadzone były na przestrzeni kilku lat i objęły tzw. stan surowy zamknięty (założenie stropów, przekrycie dachami, rekonstrukcje wież i kopuł). Odbudowa tego obiektu jest dużym osiągnięciem konserwatorskim ze względu na całokształt założenia urbanistycznego Rydzyny, którego centrum stanowi bryła pałacu. Dotychczasowe starania o zagospodarowanie obiektu o tak dużej kubaturze (ok. 50 tysięcy m³) napotykały na trudności; obecnie, dzięki odbudowie, szanse znalezienia użytkownika dla pałacu poważnie wzrosły.

M. Pa.

*Toruń — nowo odkry-
te czternastowieczne
malowidła ściennie*

W trakcie prac remontowych w trzynastowiecznej kamienicy gotyckiej przy ul. Żeglarskiej 5 — jednej z najstarszych w Toruniu odkryto ścienną polichromię. Są to duże sceny o tematyce maryjnej. Kamienica była siedzibą stowarzyszeń świeckich, a treść malowideł uwarunkowana przyjętym przez te stowarzyszenia patronatem N. M. Panny. Malowidła datowane są na koniec XIV wieku; ich wysoki poziom artystyczny podnosi znaczenie odkrycia.

M. Pa.

*Warszawa — biblio-
teka Żałuskich, prace
rzeźbiarskie*

Fasadę dawnej biblioteki Żałuskich przy ul. Hipotecznej w Warszawie (tzw. dom Pod Królami), pochodzącej z XVIII wieku, zdobi fryz z 36 popiersiami królów polskich, wykonanymi w piaskowcu. Po zniszczeniach wojennych kilka z nich zaginęło, reszta wykazywała ubytki. W związku z odbudową obiektu na siedzibę ZAIKS, Pracownia Rzeźby PKZ w Warszawie przeprowadziła w latach 1960—1962 konserwację zachowanych rzeźb z uzupełnieniem brakujących fragmentów. Popiersia zaginione zrekonstruowano w piaskowcu wg przekazów ikonograficznych, a na życzenie użytkownika wykonano także cztery nowe, przeznaczone na boczne elewacje budynku.

St. K.

1

2

3

4

5

Ryc. 1. Warszawa, biblioteka Załuskich, rzeźba na elewacji — Bolesław Wstydlivy, stan przed konserwacją (fot. St. Kiliszek)

Ryc. 2. Warszawa, biblioteka Załuskich, rzeźba na elewacji — Bolesław Wstydlivy, stan po konserwacji (uzupełnienie ubytków) fot. St. Kiliszek)

Ryc. 3. Warszawa, biblioteka Załuskich rzeźba na elewacji — Jan Olbracht, stan przed konserwacją (fot. St. Kiliszek)

Ryc. 4. Warszawa, biblioteka Załuskich, rzeźba na elewacji — Jan Olbracht, stan po uzupełnieniu ubytków (fot. St. Kiliszek)

Ryc. 5. Toruń, ul. Żeglarska 5, nowo odkryta polichromia z końca XIV wieku (fot. PKZ — Toruń)

Ryc. 6. Toruń, ul. Żeglarska 5, fragment nowo odkrytej polichromii z XIV wieku (fot. PKZ — Toruń)

